

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Rolf Christian Topdahl
Stavanger Aftenblad
Postboks 229
4001 Stavanger

Deres ref

Vår ref
201200652-/KBJ

Dato
29.02.2012

Klage fra Stavanger Aftenblad på avslag om innsynsrett i offentlig dokument

Vi viser til klage fra Rolf Christian Topdahl datert 18. januar 2012, oversendt departementet til behandling fra De nasjonale forskningsetiske komiteer (FEK) i brev 31. januar 2012.

Kunnskapsdepartementet er klageinstans for klager på manglende innsyn etter offentleglova. Departementet har kommet til at klagen ikke kan tas til følge, da det ikke foreligger klagerett i denne saken. Nærmere begrunnelse for vedtaket følger nedenfor.

Bakgrunn

Rolf Christian Topdahl (klager) ba i e-post 2. november 2011 om innsyn i et bestemt dokument fra FEK. Det oppgitte saksnummeret eksisterer imidlertid ikke hos FEK, og innsyn kunne dermed ikke gis. Klager sendte samme dag en klage til FEK på manglende innsyn. Klagen var av klager definert som en "*generell klage*", begrunnet med at "*Den journalen som ligger ute inneholder såpass mange mangler, at det må regnes som et avslag på innsyn etter offentleglova. Vi ønsker derfor å påklage dette som et avslag om innsyn.*" Videre ber klager om "*en ny vurdering av vårt krav på innsyn i deres postjournal. Vi ber også om at det foretas en ny vurdering av om deres offentlige journal er et tilstrekkelig svar på vår forespørsel om innsyn etter offentleglova § 3.*"

Klagen ble avvist av FEK samme dag, med den begrunnelse at det etterspurte dokumentet ikke finnes, og at det dermed ikke foreligger et avslag på innsyn. Klager opprettholdt sin klage i e-post 11. november 2011.

FEK avviste klagen på nytt 15. november, med samme begrunnelse. Klager opprettholdt

sin klage i e-post samme dag, og presiserte at han forventet at klagen ble behandlet. Han uttaler videre at dersom FEK ville opprettholde standpunktet om at deres journalføringspraksis er i henhold til loven, så ville han vurdere om han ville klage på nytt for å få klagen behandlet av departementet.

I e-post 12. desember avviste FEK klagen på nytt. Deres vurdering var at praksis med skjerming av visse opplysninger i journalen er i samsvar med arkivbestemmelsene og praksis i andre etater. Imidlertid fant de at praksis for å gi titler på dokument gjør at innholdet ikke alltid blir meningsbærende, og at denne praksis derfor vil bli endret.

I e-post fra klager 18. januar 2012 påklages FEKs vedtak av 12. desember.

FEKs vurdering av saken

I oversendelsesbrevet til departementet opprettholder FEK sitt vedtak om å avvise påstand om mangelfullt informasjonsinnhold i journalen. De vurderer sin journalføringspraksis til å være i samsvar med arkivforskriften § 2-7 (om innføring i journal) jf offentleglova § 10 tredje ledd (om tilgjengeliggjøring av dokument på Internett). FEK redegjør for sin praksis med å sladde alle opplysninger (også sender/mottaker) i saker som er underlagt taushetsplikt. Det er nødvendig for å sikre tilfredsstillende skjerming av taushetsbelagt informasjon. Videre viser FEK til sin uttalelse av 12. desember om at deres praksis når det gjelder titler på dokument gjør at innholdet ikke alltid blir meningsbærende, og at det er innført en kvalitetssjekk for å sikre at innholdet er meningsbærende. FEK konkluderer med at innholdet i deres ukejournal ikke kan sies å være mangelfullt, men at det kan forbedres.

FEK konkluderer videre at mangelfullt innhold i journalen ikke kan oppfattes som en mangel i forhold til bestemmelsene om innsynsrett. Det foreligger i denne saken ikke noe konkret avslag på et krav om innsyn, da et avslag må relateres til et bestemt dokument eller sak. Departementet tolker dette slik at FEK mener klagen skal avvises.

Departementets vurdering

Etter offentleglova § 32 første ledd første punktum er det klagerett over "avgjerder etter denne lova". Justisdepartementets veiledning til offentleglova slår fast at det ikke er klagerett på brudd på plikt til å føre journal eller på mangelfull journalføring, dersom dette skjer uavhengig av avslag på et innsynskrav. Slik departementet forstår denne saken, så er dette å betrakte som en generell klage på mangelfull journalføring. Det er bedt om innsyn i et dokument, dette er imidlertid ikke identifisert (det oppgitte saksnummeret er feil, og annen informasjon er ikke gitt) og det foreligger derfor heller ikke et konkret avslag. Det er videre gitt innsyn i de journaler som finnes.

Departementet må på dette grunnlag avvise klagen på grunn av manglende klagerett.

Det er etter dette ikke behov for departementet å vurdere om klagen er sendt inn innen klagefristen på 3 uker (forvaltningsloven § 30). Vi vil imidlertid påpeke at FEK etter

forvaltningsloven § 27 har plikt til å opplyse om klageadgang, klagefrist osv. Dette burde vært gjort da FEK fattet sitt første avvisningsvedtak 2. november.

Selv om klagen avvises, ser departementet behov for å kommentere FEKs praksis for journalføring. Vi slutter oss til FEKs egen vurdering av at det er behov for å sikre et vesentlig bedre meningsinnhold i saks- og dokumenttitler.

Taushetsbelagt informasjon skal sladdes før journal publiseres på Internett. En stor del av de sladdede opplysningene i FEKs postjournal gjelder saker for Granskingsutvalget som er sladdet med hjemmel i forskningsetikkloven § 5 fjerde ledd. Etter § 5 fjerde ledd kan Granskingsutvalget bestemme at dokumenter i konkrete saker skal være offentlige først når saken er ferdig behandlet. Dette innebærer imidlertid ikke at all informasjon i disse sakene er underlagt taushetsplikt. Det er taushetsplikt bare når det er bestemt i lov eller annet regelverk. I saker om uredelighet i forskning vil dette i hovedsak gjelde personopplysninger som definert i forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1 ("noens personlige forhold"). Reglene om taushetsplikt krever ikke at all journalinformasjon i disse sakene blir sladdet.

Det ligger i plikten til å føre og tilgjengeliggjøre journaler at journalinformasjon ikke skal sladdes mer enn strengt nødvendig. Departementet vil be om at Granskingsutvalget, når det fatter vedtak om utsatt offentlighet etter forskningsetikkloven § 5 fjerde ledd, også vurderer om og ev i hvilken grad, det er behov for sladding av informasjon i postjournalen. Det gjelder særlig informasjon om sender/mottaker. Dersom det er nødvendig å sladde saks- og dokumenttitler, så må det vurderes å gjøre det bare delvis. De kan ellers ofte på en enkel måte utformes nøytralt. En gjennomgående sladding av alle saks- og dokumenttitler og all sender-/mottakerinformasjon slik praksis synes å være i dag, er etter vår vurdering å gå lenger enn hva som er nødvendig.

Kunnskapsdepartementet vil på dette grunnlaget be FEK om å endre sin praksis for sladding av informasjon i postjournalen. Videre vil vi tilby FEK veiledning i journalføringsarbeid, for å bidra til bedre praksis framover.

Med hilsen

Live Haaland (e.f.)
avdelingsdirektør

Kari Bjørke
seniorrådgiver

Kopi:
De forskningsetiske komiteer